

Critiques a 'El Codi Da Vinci' en periòdics de prestigi

Recentment s'ha publicat una novel·la titulada “El Codi Da Vinci” (Dan Brown. Edicions 62). Amb l'excusa d'haver escrit un llibre de ficció, l'autor presenta una imatge molt negativa de l'Església catòlica i de l'Opus Dei, que en res no es correspon amb la realitat.

Reproduïm a continuació una selecció de valoracions que han publicat alguns dels principals periòdics nord-americans, britànics i espanyols.

21/04/2006

El País (Espanya)

Per Eduardo Mendoza

3 de març de 2006

Davant un tribunal anglès es dirimeix una demanda per apropiació indeguda contra Dan Brown, l'autor d'El Codi Da Vinci, novel·la d'èxit mundial i cim de l'esoterisme barroer. Els demandants al·leguen que fa anys ells ja havien llançat l'espècie que Jesucrist i Maria Magdalena eren parella de fet i amb prole, teoria que ara constitueix el moll argumental de l'obra en litigi.

Pel que sembla, els demandants no acusen Dan Brown de plagi, ja que plagi, en rigor, no existeix. I no crec que basin la seva reclamació en l'aspecte teològic de l'assumpte,

perquè a hores d'ara Jesucrist i Maria Magdalena estan lliures de drets. Sobre ell s'ha escrit una barbaritat; sobre Maria Magdalena no tant, però també molt, perquè en els evangelis fa una aparició breu, però tan suggeridora que ha provocat infinitat d'especulacions des de la mateixa albada del cristianisme. La trobada matutina i post mortem dels dos en un jardí solitari és un episodi d'exacerbat romanticisme que, a sobre, planteja insondables enigmes religiosos, en la mesura que suggereix una relació profunda que no ha de ser forçosament matrimonial, encara que està carregada d'erotisme o, almenys, d'emoció i afecte.

De manera que en aquests dos terrenys els demandants porten les de perdre. Ara bé, en el terreny de les poca-soltades no hi ha dubte que els assisteix la raó, i això és, en definitiva, el que el llibre ofereix. Bé

és veritat que correspon al mandat el mèrit d'haver construït, amb la presumpta apropiació, un llibre sencer sobre la base de pressuposar al lector un nivell de ximpleria i ignorància abismal, i un desig genuí d'assimilar tòpics i niciees sobre l'Església, l'art i la història, explicats a nadons. Per descomptat, fer accessibles als ximplers els misteris de la religió i la cultura és un insult a la religió, a la cultura i als ximplers, però segons sembla ven bé. I aquí sí que hi ha apropiació. Clar que a això es pot respondre citant un altre best-seller: al principi d'Ana Karénina, Tolstoi diu que totes les famílies felices són iguals i cada família infeliç ho és a la seva manera; amb les novel·les passa el contrari: totes les bones són distintes entre si, però les males se semblen moltíssim.

ABC

El codi Dan Brown

Per Juan Manuel de Prada

4 de març de 2006

Recordo la lectura de «El Codi Da Vinci» com una experiència abracadabrant. Crec que es tracta d'un dels llibres més toixos que mai hagin caigut a les meves mans, però d'una tosquedat que no és exactament pedestre, sinó més aviat potinera, gairebé m'atreviria a dir que simpàtica de tan potinera. El bo de Dan Brown no disfressava la poca-soltada de pedanteria, no es preocupava de maquillar l'esquematisme dels seus personatges amb aquests ornaments de pàtxuli introspectiu que solen utilitzar altres fabricants més destres de «best-sellers», no es molestava a assaonar la seva peripècia amb una mínima dosi de versemblança, ni tan sols es planyia de repetir fins a la reiteració els mateixos trucs efectistes o d'introduir amb calçador

aclariments que semblaven postular un lector infinitament ruc. No, senyor. Allò era una gasòfia neta i pelada, sense afaitis ni disfresses; una gasòfia candorosa, riallera, com encantada d'haver-se conegut. La impressió estupefaent que em va produir la seva lectura mai abans no me l'havia ofert cap llibre; per descriure-la, hauria de comparar-la amb aquesta hilaritat lisèrgica, entremesclada d'esbalaïment i deliciós enrojolament, que em procuren les pel·lícules de Ed Wood, on els ovnis sempre són plats per a postres embolicats en paper d'alumini i els actors reciten els seus parlaments com si estiguessin en estat de tràngol hipnòtic.

Recordo amb especial delectació un passatge de la novel·la en el qual els protagonistes, ficats en el seu deliri esotèric-patafísic, es topaven amb un missatge presumptament críptic que el bo de Dan Brown reproduïa,

perquè el lector es rebregués les meninges en la seva dilucidació; el missatge es veia d'una hora lluny que era la imatge invertida que retorna el mirall d'un text escrit en castellà (o anglès en l'original), però els protagonistes es llençaven com vint pàgines discutint si estaria redactat en arameu o sànscrit, ocasió que el bo de Dan Brown aprofitava per a tirar d'erudició Google i clavar-nos unes llaunes desballestades sobre tan venerables i vetustes llengües, per descomptat regats per onsevulla de llorigues i disbarats històrics. També passejava per allí un sicari albí que se'ns presentava com «monjo» de l'Opus Dei (si que ho tenia callada la Prelatura aquesta sucursal monàstica!); i, en fi, tot tenia en el llibre el mateix aire faceciós, com de borrarxera de aniset salpicada d'anfetes.

En fi, cada època té la literatura que es mereix. Ara acusen al bo de Dan

Brown de plagi; ho fan uns tipus que, pel que sembla, van perpetrar fa un parell de dècades altre llibrac on s'anticipaven les ejaculacions mentals que el nostre heroi enfila sense rubor en el seu exitosíssim bunyol: que si Jesús va tenir un fill amb la Magdalena, que si l'Església es va encarregar de perseguir durant segles a tan divina estirp, que si naps que si cols. De cop i volta, el mite Dan Brown se'ns esfondra, doncs havíem arribat a creure que semblants desvaris febreros haurien brollat del seu crani privilegiat, que imaginàvem com una espècie de casseroles on bull un brou de neurones mutants. La possibilitat que el bo de Dan Brown se'ns converteixi ara en un discret i aplicat amanuense ens deixa esglaiats, gairebé muts. Com qualificarem ara un bunyol, el principal mèrit del qual xifràvem en la seva desimboltura per a enfilear bestieses a velocitat de metralladora, si les bestieses resulta

que no són originals, sinó saquejades a un precursor? I què fem amb els epígons de Dan Brown, la catèrvola llefardosa dels seus imitadors, que han infestat les llibreries de templaris que beuen a morro en un grial que els va tocar en la tómbola i llençols sants que no serveixen ni per a disfressar-nos de fantasma en la nit de Halloween? Els gasegem? Els condemnem a la foguera? A veure, què fem?

El Cutural d'El Mundo El Codi Da Vinci: llibre oportunista i pueril

Per Rafael Narbona

4 de desembre de 2003.

Els llibres que neixen amb vocació de best-seller tot just assoleixen ocultar la seva condició de productes manufacturats. 'El Codi Da Vinci' no és una obra de creació, sinó un artefacte concebut per transformar-se en un fenomen comercial. Reuneix

tots els elements que garanteixen l'èxit fàcil: una trama policíaca, amb connexions polítiques i religioses, uns personatges estereotipats, certes dosis de transcendència filosòfica, un erotisme lliure d'estrídències i una escriptura plana.

Robert Langdon, un expert en simbologia amb aires de Harrison Ford, descobrirà que el Sant Grial no és una copa sinó el nom ocult de Maria Magdalena. Descendent de reis, Maria Magdalena no va ser una prostituta sinó l'esposa de Jesús i la mare de la seva filla, Sarah. El seu ventre va rebre la sang de Crist i la seva missió era perpetuar el llinatge d'un profeta mortal, que només es va convertir en Fill de Déu per efecte de manipulacions posteriors. Jesús va escollir la Magdalena com cap de la seva Església, però Roma mai no va acceptar aquest llegat, organitzant les Croades per destruir els documents que revelaven la veritat.

El Priorat de Sió va sorgir com una ordre secreta encarregada de conservar les proves que acreditaven l'existència del llinatge engendrat per Jesús i Magdalena. Leonardo da Vinci, Boticelli, Newton i Víctor Hugo van pertànyer a aquesta societat. Van complir amb el seu compromís, però van sembrar les seves obres de símbols que al·ludien a aquesta història: l'apòstol que va ocupar la dreta de Crist en 'L'Última Cena' de Leonardo no és altre que Maria Magdalena.

Tal vegada Brown hagi pretès emular a Umberto Eco, barrejant misteri, erudició i filosofia, però només ha aconseguit elaborar un llibre oportunista i pueril. La perplexitat de Langdon davant una inscripció que s'atribueix a una llengua morta es resol quan un mirall revela que les lletres estan simplement invertides. La presumpta implicació del Vaticà només evidencia una obscena

complaença amb l'escàndol. Ron Howard ja ha manifestat la seva intenció de realitzar una adaptació cinematogràfica. Si és cert que els llibres dolents inspiren excel·lents pel·lícules, caldrà esperar-ne una obra mestra.

The Times (Londres)

Santa farsa

Per Peter Miler

21 de juny de 2003

“Aquest llibre és, sens dubte, el més ximple, inexacte, poc informat, estereotipat, desarreglat i barroer exemple de pulp fiction que he llegit”.

“En ‘L'Herència Scarlatti’, ‘El Cercle Matarese’ o ‘L'Enganyo Prometheus’, Robert Ludlum va entreteixir una trama de complots extravagants protagonitzats per personatges de

cartró pedra que entaulen diàlegs ridículs. Dan Brown, em temo, és el seu digne successor”.

“Ja és dolent que Brown aclapari al lector amb referències New Age (...) però és que a més ho fa malament”.

“Els editors de Brown han obtingut un grapat d'elogis brillants d'escriptors de pel·lícula de suspens americanes, d'aquests de tercera fila. Només puc deduir que la raó de la seva lloança exagerada pot ser perquè les seves obres, quan les hi compara amb aquest llibre, queden elevades a la categoria d'obra mestra”.

* * *

La Razón (Espanya)

Esposa o pecadora?

Per José Mª Carrascal

"Es destaca l'amanida de fets i rondalles que maneja, sense aclarir rés. El crític del Nova York Estafis ho ha qualificat de 'Insult a la intel·ligència'".

* * *

Catholic News Service Una història disfressada d'Història en "El codi de Da Vinci"

Per Joseph R. Thomas

6 de juny de 2003

“'El Codi de Da Vinci' és una novel·la sobreescrita i exagerada (...). Aquesta novel·la deforma la història de l'Església sota una disfressa moderna de l'antiga heretgia Arriana, entreteixint retalls històrics i pseudo-històrics”.

“Brown barreja fets reals amb especulació i fantasia de tal manera que el resultat final cobra fàcilment

certa versemblança. En un escriptor, això és una habilitat de gran valor. Però, com qualsevol habilitat, pot ser utilitzada de forma deshonesta”.

“En "El Codi Da Vinci" aquesta habilitat s'utilitza per a posar en dubte la base de la fe cristiana i atacar l'Església en un format -la novel·la- en el qual una persona generalment no espera trobar arguments emmascarats com veritats històriques”.

* * *

Chicago Sun Times Descàrregues
contra els catòlics, una vegada més

Per Thomas Roeser

27 de setembre de 2003

“En la nostra “correcta” societat, una declaració racista, antijueva, contrària als homosexuals o les dones pot desqualificar un escriptor

durant molt temps. Però no passa així amb els insults a Jesucrist i als seus deixebles. Paradoxalment: escriure un llibre extens sobre una conspiració catòlica plena de xafarderies suposa obtenir abundants beneficis i notorietat”.

“La novel·la barreja realitat i ficció en forma de docudrama i llança conjectures sense fonament contra el Catolicisme”.

“La suposada ‘investigació’ de Brown beu de les fonts d'un feminisme extremista”.

“Aquestes excèntriques conjectures es barregen amb fets i investigacions barroeres”.

“La novel·la forma part d'un gènere que presenta un odiós estereotip del catolicisme com un brivall. L'odi al catolicisme impregna tot el llibre, però les pitjors invectives les rep l'Opus Dei”.

* * *

New York Daily News Codi calent,
crítica ardent

Per Celia McGee

4 de setembre de 2003

“La novel·la és fortament deutora de dues obres anteriors d'investigadors afeccionats: *The Templar Revelation: Secret Guardians of the True Identity of Christ* i *Holy Blood, Holy Grail*, una especulació sobre la passió de Crist. Els dos treballs han estat desacreditats per la major part dels investigadors seriosos”.

“Els seus errors a l'engròs només poden no cridar l'atenció del lector poc instruït”.

* * *

New York Times Desemmascara “El Codi Da Vinci” a Leonardo?

Per Bruce Boucher

3 d'agost de 2003

“Més que una pel·lícula, el que sembla que Brown ha compost ha estat una òpera d'espies. Aquí ve a propòsit la frase de Voltaire: ‘Si alguna cosa és massa ximple per a ser dita, almenys sempre podrà ser cantada’”.

* * *

Our Sunday Visitor “El Codi Da Vinci”, un atac al Catolicisme”

Per Amy Welborn

8 de juny de 2003

“El Codi Da Vinci” no aporta res, encara que potser enriqueixi la paciència del lector. A més no es tracta d'un misteri real, i l'estil és espantosament banal, fins i tot per al propi gènere de ficció. És pretensions, fanàtic”.

“Molt poques coses d'aquest entramat són pròpiament originals. La majoria d'elles procedeixen del fantasiós treball “Holy Blood, Holy Grail”, presentat com a històric, i la resta són refregits de ridícules i gastades teories esotèriques i gnòstiques”.

“El tractament de Brown a l'Església Catòlica Romana també és poc original. Repeteix acríticament, entre altres mentides i distorsions, com per exemple que l'Església va ser responsable de matar cinc milions de bruixotes condemnades durant l'Edat Mitjana”.

“Tampoc no estem davant una novel·la de suspens ben treballada. Hi ha poques accions destacables”.

* * *

Pittsburgh Post-Gazette L'exactitud del supervendes Da Vinci Code, sota sospita

Per Frank Wilson (Philadelphia
Inquirer)

31 d'agost de 2003

“El Codi Da Vinci és inexacte fins i tot quan baixa al detall (...) Els fidels de l'Opus Dei no són monjos ni vesteixen hàbit”.

“S'ha dit que el llibre en si mateix és un atac al mateix Cristianisme”.

* * *

Weekly Standard

Déu meu: Un parell de bestsellers sobre religió.

Per Cynthia Grenier

22 de setembre de 2003

“Digui'm escèptica, però no estic disposada a comprar aquesta novel·la. Els rituals que ell relata són

fruit d'una barreja de diversos contes imaginaris”.

“Si vostè alguna vegada ha considerat la possibilitat que el Sant Grial buscat pels cavallers del Rei Artúr és realment el ventre de la Magdalena, aleshores "El Codi Da Vinci " és el seu llibre”.

“Si us plau, algú hauria de donar a aquest home i als seus editors unes classes bàsiques sobre la història del cristianisme i un mapa”.

“És bastant atrevit per part de l'autor i dels seus editors intentar narrar històries reals simplement limitant-se a citar noms reals i històrics i detalls d'aquí i d'allà”.

codi-da-vinci-en-periodics-de-prestigi/
(09/04/2026)